

בס"ד

מבוא וסיכום למאמר השבועי העולמי מהספר הקדוש

אמרי מנחם

פרשת נצבים

אתם נצבים היום -

התקומה לפני ה' שיש לכם בראש השנה, כאשר אתם 'כולכם', בשלום
ואחדות, כי בכח האחדות מתקרבים להשי"ת בבחינת 'אתי דכא'

רִקראת שבת לכו ונלכד

ונתנה תוקף קדושת היום -

עומק ענין העבודה של ראש השנה בכלל,
ועבודת המלכת הקב"ה עלידי אמרו לפני
מלכויות זכרונות שופרות

שנה ז - גליון שלו - פרשת נצבים וילך חודש אלול תשפ"ו

תוכן הקונטרס

מבוא המאמר.....	ד
תוכן המאמר.....	ו
אמרי מנחם.....	ז
סיכום המאמר.....	ט
הוראה למעשה בעבודת ה'.....	יא
מאמר לראש השנה.....	ל
לקראת שבת פרשת כי תבא לכו ונלכה.....	יד

לוח סדר הלימוד בחודש תשרי:

ראש השנה אות יב.

הנושא: על ידי רעות ואהבת רעים מסתלקים הדינים.

פרשת האזינו שבת שובה אות ב.

הנושא: לתקן ע"י התורה את פגם החטא עם פגם האמונה.

סוכות אות מה.

הנושא: סוכות הוא זמן אסיפה - שמאסף ומאגד את כלל ישראל.

שמיני עצרת אות נ.

הנושא: עיקר שלימות האדם להכיר באחדות השי"ת, ולזאת שייך אז שמחה.

בראשית אות א (חלקי עד ד"ה ואפשר).

הנושא: לעיני כל ישראל בראשית ברא - שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה.

לעשות רצון צדיק

הלימוד השבועי העולמי

בסעודה"ק

אמרי מנחם

"בעהט איך למעשה יעדער איינער פון אונז זאל נעמען כאטש איינמאל א וואך קובע זיין א שיעור און דעם ספר..." (בקשתי שכל אחד מאתנו יקבע שיעור ללמוד בזה הספר לכל הפחות פעם אחת בשבוע).

מתוך דא"ח מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמד סיום השלמת הספר - י"ז אדר תשע"ז

ברצוני לבקש, כאשר לאחרונה הושלמה הדפסת ספרו של כ"ק אאמו"ר זצללה"ה זי"ע, ספר הק' אמרי מנחם, ומפרסמים בכל שבוע מאמר אחד "א לייכטער שטיקל ש'העולם' לומד בצוותא חדא, אבקש בזאת מה'עולם' כאן שיצטרפו ללימוד זה, וזה יהיה לנחת רוח לאאמו"ר זצללה"ה שהייתה בקשתו להדפיס את הספר כדי "אז יודן זאלן לערנען אין דעם" "און דאס וועט זיין אונזער התחברות והתקשרות וייטער".

דברי פרידה מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במוצ"ש התאחדות בארה"ב, סיון תשע"ז

יו"ל לעידוד הלימוד השבועי העולמי שנתקן
בהוראתו ובהדרכתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לתגובות והערות ולהצטרפות לרשימת התפוצה
imreimenachem@gmail.com
כמו"כ ניתן להשתתף בהוצאות הגיליונות הבאים
עיצוב ועימוד: 0548538799

קו "הכנה לשבת קודש"

עם המשפיע הגה"ח ר' יוסף צבי רכניצר שליט"א
כותב ועורך הקונטרס

0733-025-063

תכלה שנה וקללותיה

כ"ק מרן רבינו הישמוח ישראל זי"ע כותב במאמרו לשבועות אות י
בדבר סגולת קריאת התוכחה קודם ראש השנה, וזה לשון קדשו:

"...ובזה שאנו קורין התוכחות אנו באים לידי יראה תתאה יראת
העונש, וממנה נבוא ליראה עילאה, ובזה יכלו כל הקללות, היינו
המניעות שהי' להם עד עתה בלימוד התורה, הן מסיבות גשמיות
חסרון פרנסה ומקרים רעים ר"ל, הן מניעות רוחניות בלבולי דעות
הרהורי שטות, ע"י היראה כלים ונאבדים כל המניעות.

וכמו שמובא בסה"ק בשם כ"ק היהודי הקדוש מפרישסחא
עה"פ 'משמים השמעת דין ארץ יראה ושקטה', היינו משמיעים
ומודיעים כי יש דין ושפט מושל, אבל חלילה אין כוונתו יתברך
להנהיג עולמו במידה זו, רק למען ישמעו ויראו, וכאשר באים ע"י
השמיעה הזאת ליראה אז נשקטו כל הדינים, ארץ יראה ושקטה.

וכמו כן ע"י שמיעתנו התוכחה בשבת קודם החג, אנו שמים
על לב שכל זה באתנו על אשר לא שמענו ולא שמנו לב לדברי ד'
ותורתו, ועי"ז אנו באים לידי יראה, וממילא תכלה שנה וקללותי'
וכנ"ל. והפייטן (באחות קטנה) הוסיף תחל שנה וברכותי', שיתחיל
לנו מעתה שנה טובה וברכותיה".

מבוא המאמר

אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון

בקונטרס זו מצורף שני מאמרים, המאמר הראשון על פרשת נצבים, והמאמר השני הוא על ראש השנה הבעל"ט, הצד השווה שבשני המאמרים, הוא ביאורי של כ"ק מרן רבינו זי"ע את תוקף קדושת היום - דא ראש השנה, מה היא עיקר המבוקש מאתנו ביום זה שהוא יום ההמלכה, חידוש המלכות של מלך מלכי המלכים הקב"ה. הוא הענין של אחדות ואהבת ריעים.

במאמרו לפרשת נצבים מבאר רבינו שהערר השלום הוא מחמת גיאור רח"ל, שמחמת זה כ"א אומר חסיד אני ולמדן אני ולא יאות לי להתחבר עם חבירי שאינו חסיד ולמדן כמוני, ואז אומר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ונלקח ממנו העזר העליון, אחרי שאין הקב"ה יכול לסבול אותנו, בכתוב תועבת ה' כל גבה לב, ממילא אפסה תקוותו לשוב בתשובה, ואין לו שום תקומה רח"ל. וזהו שאמר הכתוב 'אתם נצבים היום', היינו שיש לכם תקומה בראש השנה רק כאשר אתם 'כולכם', בשלום ואחדות, למה, כי 'לפני ה' אלקיכם', ר"ל מפני שבכח האחדות אתם מתקרבים להשי"ת בבחי' אתי דכא, או שהוא ית' מתקרב אליכם בבחי' אני את דכא, ובכל אופן אתם לפני ה' אלקיכם. ובמאמרו לראש השנה המצו"ב כותב רבינו: כי המלכות ית' עלינו היא ע"י אהבת ריעים, ברב עם הדרת מלך, כמו שאמר הכתוב ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, ופי' ברעת זקנים מבעלי התוספות כשישראל יחד באחזה ובריעות אז הקב"ה מלך עליהם וכו' - לפי שהמלכת מלך היא ע"י הכנעה לפניו, אימת מלכות, ואהבת ריעים באה כאמור מתוך הכנעה.

בשני המאמרים מוסיף רבינו ומקשר את כוונת ותכלית השופר עם ענין זה, במאמרו לפ' נצבים כותב:

ויוכל להיות שזה הוא כוונת התקיעות, התקיעה הראשונה שהיא קול אחד ישר מורה על תחילת היות האדם כאשר נולד שאז הוא באחדות עם כולם, אח"כ הוא שברים תרועה, קולות מקוטעים, שהיצה"ר מפתה אותו לעשות פירוד עם חבריו, ואיך יהיה לו תקומה ביום הדין, הלא ע"י זה נלקח ממנו העזר העליון, ואין אני והוא יכולין לדור בעולם, העצה היא שיתקרב אל השי"ת על ידי אחרות עם חבריו כבראשונה, זה הוא תקיעה אחרונה, שהיא גם כן קול אחד ישר, בזה יזכה לתשובה שלימה ויהיה לו תקומה בדין. ובמאמרו השופר שמרעיד ומחירד לב האדם, כמו שנאמר אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, וגם כי הוא מורה דעת ותבונה, אשר כמו שהשופר אינו יכול להתפאר ולומר שהוא משמיע הקול, אחרי שהקול יוצא ע"י האיש התוקע, כך האדם אינו יכול להתפאר ולומר כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, כי הכל מאת השי"ת, כי ממך הכל ומידך נתנו לך, ומזה בא לידי הכנעה והתבטלות, וע"י זה בא לאהבת ריעים, ומעורר מדת אין העליון, וזוכה לרחמים רבים. בסיום המאמר לפ' נצבים כותב רבינו את דברי רבי אהרן קארלינער זי"ע בספה"ק בית אהרן: כי אי אפשר לקבל יום הקדוש הזה [ראש השנה] רק ע"י ריעות, כאמור יום תרועה יהיה לכם, יעויין שם, וע"י זה זוכים לכתיבה וחתימה טובה, ובסיום מאמרו לראש השנה כותב ומבקש:

על כן אברכים האהובים עלי כנפשי ובחורי חמד שאני חפץ בטובתם, התחברו יחד באהבת ריעים שהוא עיקר אחד מעיקרי החסידות שלנו מאז ומקדם, ובטוח אני אשר בזכות זה ובזכות אבותינו רבותינו הקדושים תושעו בין בגשמיית ובין ברוחניות, בבני חיי ומזוני. בטוח אני ללא שום ספק שבלי פירוד לבבות תזכו לכל טוב ולגמר חתימה טובה, אמן כן יהי רצון.

תוכן המאמר

מביא את דברי בעל התולדות בשם שכתב האלשיך הק' על הכתוב ויאמר ה' אל השטן מאין תבוא ויען השטן את ה' ויאמר משוט בארץ ומתהלך בה, כי במקום המחלוקת שם מדור היצירה"ר. וביום הדין זה הוא העיקר, כי דורו של אחאב הגם שהיו עובדי ע"ז מאחר שהיה שלום ביניהם לא היו יכולים לשלוט עליהם, כראיתא 'חבור עצבים אפרים הנח לו' רבי אומר גדול השלום שאפילו עובדים אלילים ושלום ביניהם כביכול אינו יכול לשלוט בהם שנאמר חבור עצבים אפרים הנח לו, אבל משנחלקו מהו אומר, חלק לבם עתה יאשמו, הא גדול השלום ושנואה המחלוקת.

על פי זה מפרש התולדות את מאמר הכתוב 'אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוקיכם'. 'היום', בראש השנה, שיש לכם תקומה, כשאתם 'כולכם', באחדות א', משא"כ כשיש פיור, שכל אחר אומר שלום ידיה לי, אז והבדילו ה' לרעה וגו', לכך העצה היעוצה לתווך השלום מראש השנה, עד כאן דה"ק.

ומבאר רבינו את הסברת הדבר, למה אפילו עובדי ע"ז אם שלום ביניהם יש להם תקומה, כי שלום והתחברות בין אדם לחבירו בא משפלות והכנעה, ע"י זה יכול לסבול את חבירו ולהתחבר אתו, ומאחר שהוא שפל ונכנע הנה השי"ת קרוב אליו, ממילא לא אבדה תקוותו שיעשה תשובה, שהרי השי"ת אתו, ויש לו עזר עליך, על כן חבור עצבים אפרים הנח לו.

מה שאין כן בשמחלקו, הנה העדר השלום הוא מחמת גיאורת רח"ל, שמחמת זה כ"א אומר חסיד אני ולמדן אני ולא יאות לי להתחבר עם חבירי שאינו חסיד ולמדן כמוני, ואז אומר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ונלקח ממנו העזר העליך, אחרי שאין הקב"ה יכול לסבול אותו, ככתוב תועבת ה' כל גבה לב, ממילא אפסה תקוותו לשוב בתשובה, ואין לו שום תקומה רח"ל.

וזוהו שאמר הכתוב 'אתם נצבים היום', היינו שיש לכם תקומה בראש השנה, כאשר אתם 'כולכם', בשלום ואחדות, למה, כי 'לפני ה' אלוקיכם', ר"ל מפני שבכח האחדות אתם מתקברים להשי"ת בבחי' אתי דבא, או שהוא ית' מתקרב אליכם בבחי' אני את רבא, ובכל אופן אתם לפני ה' אלוקיכם, והבן.

על פי זה מפרש מה שכתב בתפארת שמואל בשם תנא דבי אליהו אמר לו הקב"ה למשה וכו' בשעה שישראל מתקבצין לפני ועומדין לפני באגודה אחת ואומרים לפני סדר סליחה אני אענה אותם, כי מצד האחדות שע"י הכנעה המה קרובים אליו ית' והוא יענם.

וזה הוא כוונת התקיעות, התקיעה הראשונה שהיא קול אחד ישר מורה על תחילת היות האדם כאשר נולד שזא הוא באחדות עם כולם, אח"כ הוא שברים תרועה, קולות מקוטעים, שהיצה"ר מפתה אותו לעשות פיור עם חבירו, ואין ידיה לו תקומה ביום הדין, הלא ע"י זה נלקח ממנו העזר העליך, ואין אני והוא יכולין לדור בעולם, העצה היא שיתקרב אל השי"ת על ידי אחדות עם חבירו כבראשונה, זה הוא תקיעה אחרונה, שהיא גם כן קול אחד ישר, בזה יזכה לתשובה שלימה וידיה לו תקומה בדין.

וז"ב מאמרם ז"ל אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון, אשרי העם שיוודעים לרצות את בוראם בתרועה, כי תרועה מלשון ריעות, כלומר על ידי ריעות ואהבה מהאחד לחבירו הם מרצים את בוראם להתקרב אליהם, וזהו ה' באור פניך יהלכון, שהמה קרובים אצלך והולכים באור פניך.

וזוהו מה ראיתא בספס"ק בית אהרן כי אי אפשר לקבל יום הקדוש הזה [ראש השנה] רק ע"י ריעות, כאמור יום תרועה ידיה לכם, יעויין שם, וע"י זה זוכים לכתיבה וחימה טובה, אמן כן יהי רצון.

המאמר

[א] אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם

(כט, טו).

איתא הפירוש בספה"ק תולדות יעקב יוסף (פרשה

זו אות ב) עפ"י מה שכתב האלשיך הק' (בפירוש

חלקת מחוקק) על הכתוב (איוב ה, ז) ויאמר ה' אל

השטן מאין תבוא ויען השטן את ה' ויאמר משוט

בארץ ומהתהלך בה, כי במקום המחלוקת שם

מדור היצה"ר, כדאי' ב"ש"ס (גיטין נב.) הגהו בי תרי

לדיגרי בהו שטן דכל בי שמשי הוו קא מינאו

בהדי הדדי, איקלע רבי מאיר להתם עכבינהו עד

דעבד להו שלמא, שמעיה דקאמר ווי דאפקיה

רבי מאיר להווא גברא מביתיה, וביום הדין זה

הוא העיקר, כי דורו של אחאב הגס שהיו עובדי

ע"ז מאחר שהיה שלום ביניהם לא היו יכולים

לשלוט עליהם, כדאיתא (ילקוט הושע תקס) חבור

עצבים אפרים הנח לו (הושע ד, יז) רבי אומר גדול

השלום שאפילו עובדים אלילים ושלום ביניהם

כדיכול אינו יכול לשלוט בהם שנאמר חבור

עצבים אפרים הנח לו, אבל משנחלקו מהו אומר,

חלק לבס עתה יאשמו (ס"ג, ב) הא גדול השלום

ושנואה המחלוקת, וזהו 'אתם נצבים היום', בראש

השנה, וכדאיתא בזוה"ק (ח"ב לב:) היום (איוב ה, ו) לא

ראש השנה, שיש לכם תקומה, כשאתם 'כולכם',

באחדות א', משא"כ כשיש פירוד, שכל אחד אומר

שלום יהיה לי (כט, יח), אז והבדילו ה' לרעה וגו'

(שם, כ), לכך העלה היעוזה לתווד השלום מראש

השנה, עד כאן דה"ק.

ונראה לעניות דעתי הסברת הדבר, למה אפילו

עובדי ע"ז אם שלום ביניהם יש להם תקומה, כי

שלום והתחברות בין אדם לחבירו בא משפלות

והכנעה, ע"י זה יכול לסבול את חבירו ולהתחבר

אתו, ומאחר שהוא שפל ונכנע הנה השי"ת קרוב

אליו, כמבואר בגמ' (סוטה ה.) אשכון את דכא וישעיה

נז, טו) אחי דכא או אני את דכא, וכמאמר הכתוב

(ויקרא טז, טז) השוכן אתם בתוך טומאותם, ופירש

רש"י ז"ל אעפ"י שהם טומאים שכינה ביניהם (ע"י

כפנת פענח סוף פר' יחזק), ממילא לא אבדה תקוותו

שיעשה תשובה, שהרי השי"ת אתו, ויש לו עזר

עליון, על כן חבור עצבים אפרים הנח לו, מה

שאין כן כשנחלקו, הנה העדר השלום הוא מחמת

גיאנות רח"ל, שמחמת זה כ"א אומר חסיד אני

ולמדן אני ולא יאות לי להתחבר עם חבירי שאינו

חסיד ולמדן כמוני, ואז אומר הקב"ה אין אני

והוא יכולין לדור בעולם (סוטה שס), ונלקח ממנו

העזר העליון, אחרי שאין הקב"ה יכול לסבול

אותו, ככתוב (משלי טז, ה) תועבת ה' כל גבה לב,

ממילא אפסה תקוותו לשוב בתשובה, ואין לו שום

תקומה רח"ל.

וזדוהו שאמר הכתוב 'אתם נצבים היום', היינו שיש

לכם תקומה בראש השנה, כאשר אתם 'כולכם',

בשלום ואחדות, למה, כי 'לפני ה' אלוקיכם', ר"ל

מפני שבכח האחדות אתם מתקרבים להשי"ת

בצחי' אחי דכא, או שהוא ית' מתקרב אליכם
בצחי' אני את דכא, ובכל אופן אתם לפני ה'
אלהיכם, והבן.

וזוהו דליתא בספה"ק תפארת שמואל (פרשה זו אות
א) בשם תנא דבי אליהו (אליהו זוטא פרק כג) אמר לו
הקב"ה למשה וכו' בשעה שישראל מתקבצין לפני
ועומדין לפני באגודה אחת ואומרים לפני סדר
סליחה אני אענה אותם, כי מזל האחדות שע"י
הכנעה המה קרובים אליו ית' והוא יעננו.

ויובל להיות שזה הוא כוונת התקיעות, התקיעה
הראשונה שהיא קול אחד ישר מורה על תחילת
היות האדם כאשר נולד שאז הוא באחדות
עם כולם, אח"כ הוא שברים תרועה, קולות
מקוטעים, שהיזה"ר מפתח אותו לעשות פירוד
עם חבירו, ואיך יהיה לו תקומה ביום הדין,
הלא ע"י זה נלקח ממנו העזר העליון, ואין אני
והוא יכולין לדור בעולם, העצה היא שיתקרב אל

השי"ת על ידי אחדות עם חבירו כבראשונה, זה
הוא תקיעה אחרונה, שהיא גם כן קול אחד ישר,
בזה יזכה לתשובה שלמה ויהיה לו תקומה בדין.

וז"ב מאמרס ז"ל (ילקוט תהלים תתמ) אשרי העם
יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון (תהלים פט, טז),
אשרי העם שיודעים לרצות את בוראם בתרועה,
והדברים ז"ב, וגם הקשה הבני יששכר (תשרי מאמר
ג אות ח) מהו הסיוס ה' באור פניך יהלכון, ולפי
האמור יתבאר, תרועה מלשון ריעות, כלומר על
ידי ריעות ואהבה מהאחד לחבירו הם מרצים
את בוראם להתקרב אליהם, וזהו ה' באור פניך
יהלכון, שהמה קרובים אלךך והולכים באור פניך.

וזוהו מה דליתא בספה"ק בית אהרן (מאמרי ראש
השנה) כי אי אפשר לקבל יום הקדוש הזה וראש
השנה רק ע"י ריעות, כאמור (במדבר כט, א) יום
תרועה יהיה לכם, יעויין שם, וע"י זה זוכים
לכתיבה וחתומה טובה, אמן כן יהי רצון.

תמצית המאמר

ומבאר רבינו את סברת הדבר, למה אפילו עובדי ע"ז אם שלום ביניהם יש להם תקומה, כי שלום והתחברות בין אדם לחבירו בא משפלות והכנעה, ע"ז זה יכול לסבול את חבירו ולהתחבר אתו, ומאחר שהוא שפל ונכנע הנה השי"ת קרוב אליו, ממילא לא אבדה תקוותו שיעשה תשובה, שהרי השי"ת אתו, ויש לו עזר עליון, על כן חבור עצבים אפרים הנח לו, מה שאין כן כשנחלקו, הנה העדר השלום הוא מחמת גיאות רח"ל, שמחמת זה כ"א אומר חסיד אני ולמדן אני ולא יאות לי להתחבר עם חבירי שאינו חסיד ולמדן כמוני, ואז אומר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ונלקח ממנו העזר העליון, אחרי שאין הקב"ה יכול לסבול אותו, ככתוב תועבת ה' כל גבה לב, ממילא אפסה תקוותו לשוב בתשובה, ואין לו שום תקומה רח"ל. ולכן יש תקומה בראש השנה כאשר אתם 'כולכם', בשלום ואחדות, למה, כי 'לפני ה' אלקיכם', ר"ל מפני שבכח האחדות אתם מתקרבים להשי"ת בבחי' אתי דכא, או שהוא ית' מתקרב אליכם בבחי' אני את דכא, ובכל אופן אתם לפני ה' אלקיכם. וזהו דאיתא בתנא דבי אליהו אמר לו הקב"ה למשה וכו' בשעה שישאל אתם מתקבצין לפני ועומדין לפני באגודה אחת ואומרים לפני סדר סליחה אני אענה אותם, כי מצד האחדות שע"ז הכנעה המה קרובים אליו ית' והוא יענם.

איתא בספה"ק בית אהרן (מאמרי ראש השנה) כי אי אפשר לקבל יום הקדוש הזה [ראש השנה] רק ע"י ריעות, כאמור (במדבר כט, א) יום תרועה יהיה לכם, מתוך זה משמע שעיקר פנימיות ומהות העבודה של יום ראש השנה הוא הענין של אחדות ואהבת ריעות, והוא צריך ביאור.

רבינו במאמרו כאן ובמאמר לראש השנה אות י"ב המצורף לקונטרס מבאר את עומק הדברים בהקדם דברי בעל התולדות בשם האלשיך הק', כי במקום המחלוקת שם מדור היצה"ר, וביום הדין זה הוא העיקר, כי דורו של אחאב הגם שהיו עובדי ע"ז מאחר שהיה שלום ביניהם לא היו יכולים לשלוט עליהם, כדאיתא חבור עצבים אפרים הנח לו רבי אומר גדול השלום שאפילו עובדים אלילים ושלום ביניהם כביכול אינו יכול לשלוט בהם שנאמר חבור עצבים אפרים הנח לו, אבל משנחלקו מהו אומר, חלק לבם עתה יאשמו, הא גדול השלום ושנואה המחלוקת, על פי זה מבאר התולדות את הכתוב 'אתם נצבים היום', בראש השנה, [כדאיתא בזוה"ק (ה"ב לב): היום (איוב א, ו) דא ראש השנה], שיש לכם תקומה, כשאתם 'כולכם', באחדות א', משא"כ כשיש פירוד, שכל אחד אומר שלום יהיה לי (כט, יח), אז והבדילו ה' לרעה וגו' (שם, ט), לכך העצה היעוצה לתווך השלום מראש השנה, עד כאן דה"ק.

ידי אחדות עם חבריו כבראשונה, זה הוא תקיעה אחרונה, שהיא גם כן קול אחד ישר, בזה יזכה לתשובה שלימה ויהיה לו תקומה בדין. וכיון שכן רק ישראל יודעים לרצות את בוראם בתרועה, כי על ידי ריעות ואהבה מהאחד לחבירו הם מרצים את בוראם להתקרב אליהם, וזהו ה' באור פניך יהלכון, שהמה קרובים אצלך והולכים באור פניך.

ויוכל להיות שזה הוא כוונת התקיעות, התקיעה הראשונה שהיא קול אחד ישר מורה על תחילת הוית האדם כאשר נולד שאז הוא באחדות עם כולם, אח"כ הוא שברים תרועה, קולות מקוטעים, שהיצה"ר מפתה אותו לעשות פירוד עם חבריו, ואיך יהיה לו תקומה ביום הדין, הלא ע"י זה נלקח ממנו העזר העליון, ואין אני והוא יכולין לדור בעולם, העצה היא שיתקרב אל השי"ת על

הוראה למעשה בעבודת ה'

א. שלום והתחברות בין אדם לחבירו בא משפלות והכנעה, ע"י זה יכול לסבול את חבירו ולהתחבר אתו, ומאחר שהוא שפל ונכנע הגה השי"ת קרוב אליו, ויש לו עזר עליו, וגם אם הוא חוטא גדול רח"ל יש תקוה לאחריתו שישוב בתשובה שלמה מכח העזר העליון. אבל העדר השלום הוא מחמת גיאות רח"ל, שמחמת זה כ"א אומר חסיד אני ולמדן אני ולא יאות לי להתחבר עם חבירי שאינו חסיד ולמדן כמוני, ואז אומר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ונלקח ממנו העזר העליון, אחרי שאין הקב"ה יכול לסבול אותו, ממילא אפסה תקוותו לשוב בתשובה, ואין לו שום תקומה רח"ל.

ב. כוונת התקיעות, התקיעה הראשונה שהיא קול אחד ישר מורה על תחילת היות האדם כאשר נולד שאז הוא באחדות עם כולם, אח"כ הוא שברים תרועה, קולות מקוטעים, שהיציצה"ר מפתה אותו לעשות פירוד עם חבירו, ואיך יהיה לו תקומה ביום הדין, הלא ע"י זה נלקח ממנו העזר העליון, ואין אני והוא יכולין לדור בעולם, העצה היא שיתקרב אל השי"ת על ידי אחדות עם חבירו כבראשונה, זה הוא תקיעה אחרונה, שהיא גם כן קול אחד ישר, בזה יזכה לתשובה שלימה ויהיה לו תקומה בדין.

ג. ע"י הגיאות נסתלקה הקדושה ובאה במקומה הסטרא אחרא כאמור, והסט"א היא דינים, וע"י זה יש הסתלקות מדת הרחמים, אבל ע"י ענוה שעל ידו נעשה שלום, יש חיות הקדושה, ועי"ז מתבטלת שליטת הסטרא אחרא, כי הקדש מפקיע מידי שעבוד, משעבוד הסט"א, וממילא נמתקים הדינים לרחמים וחסדים.

ד. אי אפשר לקבל יום הקדוש הזה רק על ידי ריעות, כאמור 'יום תרועה יהיה לכם'. כי אי אפשר לקבלו רק על ידי אחדות וריעות, וזהו דכתיב 'באחד לחודש השביעי' לרמז כי הכל הוא על ידי אחדות, והיינו דכתיב 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', כי בודאי באחדות אין לספק ח"ו ואין צריך לומר, רק לרמוז כי הכל הוא על ידי אחדות, ודי למבין רק שיהיה בשמחה ובישוב הדעת, כי על ידי שמחה המוח מזוכך, ועיקר התשובה על ידי מח זך לשון הבית אהרן שרבינו מביאו כאן במאמר).

ה. האברכים האהובים עלי כנפשי ובחורי חמד שאני חפץ בטובתם, התחברו יחד באהבת ריעים שהוא עיקר אחד מעיקרי החסידות שלנו מאז ומקדם, ובטוח אני אשר בזכות זה ובזכות אבותינו רבותינו הקדושים תושעו בין בגשמיות ובין ברוחניות, בבני חיי ומזוני. בטוח אני ללא שום ספק שבלי פירוד לבבות תזכו לכל טוב ולגמר חתימה טובה אכ"ר (מתוך המאמר לראש השנה המצו"ב)

מאמר לראש השנה

הכל מאת השי"ת, כי ממך הכל ומידך נתנו לך (דה"א כט, יד), ומזה בא לידי הכנעה והחצטלות (עי' אורח לחיים פר' וילך, מאור ושמש פר' שמות), וע"י זה בא לאהבת ריעים, ומעורר מדת אֵין העליון, וזוכה לרחמים רבים.

וזוהו הענין שע"י השופר ממליכים את הקב"ה, כי המלכות ית' עלינו היא ע"י אהבת ריעים, ברב עם הדרת מלך (משלי יד, כח), כמו שאמר הכתוב (דברים ג, ה) ויהי ביסורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, ופי' בדעת זקנים מצעלי התוספות כשישראל יחד באחווה ובריעות אז הקב"ה מלך עליהם וכו' – לפי שהמלכת מלך היא ע"י הכנעה לפניו, אימת מלכות, ואהבת ריעים באה כאמור מתוך הכנעה – לפיכך ע"י השופר שמביא להכנעה ואהבת ריעים ממליכים אותנו ית' עלינו.

ולכן אנו אומרים (תפילת העמידה של ימים הגוראים) ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל, מלך, שהוא ית' מלך רק על ישראל, כי ישראל הם בהכנעה וענוה, כדאיתא בגמרא (חולין פט.) אמר להם הקב"ה לישראל חושקני בכס שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטים עצמכם לפני, וע"י זה הם באים לאהבת ריעים, לכן הוא מלך עליהם כדברי צעלי תוֹס' הג"ל, אבל ימלכותו בכל משלה, ר"ל אלל אומות העולם

[יב] **עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר** (תהלים מז, ו). פי' תרועה הוא לשון אהבה וריעות, כמו שאמר הכתוב (במדבר כג, כא) ותרועת מלך בו, ופירש רש"י ז"ל לשון חיבה וריעות, 'עלה אלקים בתרועה', ר"ל על ידי ריעות ואהבת חברים מסתלקים כל הדינים, בחינת אלקים (זוה"ק ח"ג יא.), 'הוי' בקול שופר', היינו תיבת 'שופר' רומז כולו על דינים, ש' בגימטריא אלקים במילוי יו"ד, פ"ו בגימטריא אלקים פשוט, ור' הוא אלקים באחוריים (שער הכוונות דרושי ר"ה דרוש ח), ועל ידי אהבת ריעים נמתקו כל הדינים האלה ונעשים רחמים גמורים, בחי' הוי' (זוה"ק שס.).

והענין הוא כי לאהבת ריעים באים ע"י הכנעה וענוה, שכן המתגאה אי אפשר לו לבוא לאהבת ריעים, שהרי הוא מחזיק עצמו יותר גבוה מחבירו ולא מתאים לו להתחבר עמו, ומכאן זה מעוררים מדת אֵין העליון, וזוכים לרחמים רבים.

וזוהו רב כח וסגולת השופר שמביא את האדם לידי הכנעה, כי כך טבע השופר שמרעיד ומחריד לב האדם, כמו שנאמר (עמוס ג, ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, וגם כי הוא מורה דעת ותבונה, אשר כמו שהשופר אינו יכול להתפאר ולומר שהוא משמיע הקול, אחרי שהקול יוצא ע"י האיש התוקע, כך האדם אינו יכול להתפאר ולומר כוחו ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, כי

יש בחינה אחרת של מלכות שנקראת ממשלה, שהיא בחזקת וכלי דעתם, כי הם בגסות ובגאווה, כדאיתא בגמ' (ס) אצל עובדי כוכבים אינן כן, ואינם מכניעים עצמם מראונם הטוב, רק בעל כרחם, בבחינת ממשלה, משא"כ ישראל נכנעים ומקבלים ע"ע עול מלכותו מראונם הטוב, כמו שאנו אומרים (ברכת אמת ואמונה) ומלכותו בראון קיבלו עליהם וכו', על כן עליהם הוא מלך. והוא ענין הכתוב (תהלים כב, כט) כי לה' המלוכה ומושל בגוים.

ועפ"י זה יבואר הענין אשר בראש השנה שחל בשבת אין תוקעין בשופר, כי בשבת רואה האדם דלא משתכח ביה מזוני, ואפילו הכי כל ברכאן

דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין (זוה"ק ח"ב פח.), וע"י זה זוכה להכיר שהכל מכח השי"ת, בבחי' כי ממך הכל ומידך נתנו לך, ובא להכנעה וענוה ולאהבת ריעים, ובזה מעורר מדת אין העליון וזוכה לרחמים רבים.

על כן אברכים האהובים עלי כנפשי ובחורי חמד שאני חפץ בטובתם, התחברו יחד באהבת ריעים שהוא עיקר אחד מעיקרי החסידות שלנו מאז ומקדם, ובטוח אני אשר בזכות זה ובזכות אבותינו רבותינו הקדושים תושעו בין בגשמיות ובין ברוחניות, בבני חיי ומזוני. בטוח אני ללא שום ספק שבלי פירוד לבבות תזכו לכל טוב ולגמר חתימה טובה, אמן כן יהי רצון.

לקראת שבת סליחות פר' נצבים וילך לכו ונלכה הכנה לשבת קודש במשנת החסידות ורבוה"ק זי"ע

מאמר 'אור האמונה' מכח שבת האחרונה
של השנה והשלמות הנחמה משבעה ונחמתי

"ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם"

איה סופר ואיה מונה

מי יספר ומי ימלא את גודל יקרת ערך קדושת השבת קודש 'פרשת נצבים וילך' הבעל"ט. הרי אמרו בזוה"ק על כוח השבת קודש - מיניה מתברכין כל שיתא יומין, שכל ההשפעות שבאים במשך השבוע, הכל כאשר לכל מתחיל בשבת קודש שלפניה, כל ההשפעות כבר באים בשבת קודש בכה, ואין כל חדש במשך השבוע, אלא הכל יוצא מן הכוח אל הפועל בלבד. והרי בשבוע שלאחר השבת יחול ראש השנה, ובראש השנה תלוי ועומד כוח ההשפעה של כל השנה, אשר על כן היא נקראת בבחינת 'ראש' כמו שהשפעת כל הגוף בא מכח הראש, כן השפעת כל החודש בא מראש חודש, והשפעת כל השנה בא מראש השנה, וראש השנה נשפע מכוח השבת שלפניה, ולפי זה השפעת כל השנה כולה הבאה עלינו לטובה הוא מכוח שבת זו - פרשת נצבים...!!! ולכן קורין בשבת זו 'אתם נצבים היום' - דא ראש השנה מ' שטייט שוין פאר דער אייבישטער [ראה ביתר הרחבה במאמר התעוררות לקריאת פ' נצבים].

איך אפשר לישון בשבת זו? הרי מאן דדמיך בריש שתא... לישון בראש השנה הוא דבר מסוכן !...!, לנוח אפשר ואף רצוי, והשינה משובחת - אבל רק --- כדת נפש משיבת ! רק כדי להשיב את הנפש... אבל מעבר לזה, ואין צריך לומר "ההולך בטל" [בדברים בטלים - ואין צריך לומר בדברים אסורים ח"ו, דיבורי חול וכיו"ב...] כישן דמי...", פארשלופן דעם שבת...??? הרי זהו דבר שצריך להשתדל להימנע מזה בכל שבתות השנה, וכמו שאמרו צדיקי הדורות, אם רוצה אתה לדעת איך יראה העולם הבא שלך, תתבונן איך נראה המעין עולם הבא שלך --- השבת שלך, שהוא אחד מששים בעולם הבא, ותכפיל את השבת שלך כפול שישים, אם ישנת בייגלה טוב תזכה בעולם

הבא ליום שכולו בייגלה, דו וועסט שלאפן און שלאפן עד...!, ואם היית שומר שבת כדת מחללו, הרי שכרך הרבה מאד בנחלה בלי מצרים --- בלי סוף ובלי גבול ובלי שום צער ומיצר, על אחת כמה וכמה כפולה ומכופלת בשבת זו, ב"סעזאן" - בשיא העונה של ההתקרבות להקב"ה, ברגעים האחרונים ממש של א'ני ל'דודי ו'דודי ל'י, הרי הפוסקים כתבו שבר"ה אין לקיים מצות תוספת חג, בגלל שני סיבות, א' שלא להקדים את ימי הדין, ב' "שלא להפסיד אפילו לא רגע אחד של אלול!...", כל שכן וכל שכן השבת האחרונה של אלול - ושל שנת תשפ"ד הבעל"ט...

אוי געוואלד ! נורא נוראות ! כמה אנו צריכים לבקש מחילה בבושת פנים מכל השבתות שעברו ולפייסם, לקחת את השבת האחרונה של השנה כדת וכדין, ולבקש ממנה הייליגער שבת איך בעט דיר איבער, זיי מיר מוחל, על שלא קיבלתי אותך כראוי וכנכון, על שלא שמרתי וכיבדתי את השבת כדת [בפרט אם לא למדתי עדיין הלכות שבת שבלעדה א"א לשמור את השבת כראוי כמובא בהקדמה למ"ב ח"ג בשם היערות דבש...], על שלא הייתי מהממהרים לבוא ומאחרים לצאת, על שלא הייתי מספיק מענג את השבת ודאגתי יותר לענג את עצמי... וכו' וכו'... ויכולה היא השבת שתרחם... להתפייס ולבקש עלינו רחמים ותחנונים שהקב"ה יאיר לנו את השנה הבעל"ט בכלל והשבתות בפרט, ס'זאל לעכטיג ווערן, ברוחניות ובגשמיות, יאר ה' פניו אלינו בכלל ובפרט.

הכוח המיוחד בשבת האחרונה של השנה

מתנה טובה יש להקב"ה בבית גנזיו... והוא השבת האחרונה של השנה ! אשר מלבד מה שהיא מכינה את האדם לראש השנה ומשפעת את כל השנה החדשה הבעל"ט, היא גם מרוממת ומתקנת את כל השנה שעברה, ובמיוחד את שבתות השנה שעברה, כדברי כ"ק רבינו הגדול מאור עינינו בעל ישמח ישראל זי"ע, בלשונו הטהור:

"והנה כל שבת ושבת היא הכנה הראשונה שיוכל לקבל שבת הבא בקדושתו הגדולה ע"י הכנה דרבה בששת ימי המעשה, היינו ע"י מה ששומר שבת כדת זוכה להרגיש האור נועם מיקרת קדושת זיו הש"ק, וקדושה זו גורם לו שיכין א"ע בקדושה בששת ימי המעשה הבאים בקדושה וטהרה, ועי"ז זוכה לקבל פני שבת הבא, וכמש"נ (שמות ל"א, ט"ז) ושמרו בנ"י את השבת לעשות את השבת, היינו ע"י הכנתם שישמרו שבת בקדושתו יזכו לעשות את השבת הבא, להרגיש בו אור פני מלך חיים. והנה שבת זה שהוא שבת האחרון מהשנה שעברה, הוא נעוץ סופו בתחילתו, וע"י שמירתו בקדושה ובטהרה נוכל לתקן את כל מה שפגמנו בכל שבתות השנה שעברו, שאמרו צדיקים הקדמונים זצ"ל כאשר אם ירים איש את קצה המטה יתרומם כל המטה, כן כאשר יתקן איש ביום האחרון יתוקן כל הזמן".

וזהו מ"ש (בתדב"א פ"א) ימים יוצרו ולו אחד בהם (תהלים קל"ט, ט"ז) זה יום השבת, ודרש

מלת אחד כטעם אחד העם (בראשית כו, י) יום המיוחד שבימים, והוא השבת קודש, ויום אחד בשנה חשוב שנה (ר"ה ב:), ר"ל יום אחד זה השבת קודש ההוא מחשיב לדבר חשוב כל השנה כולה, וע"י שמקיים ומקדש השבת כראוי זוכה להכנעה יתירה, ...והכנעה זו היא הכנה לשבת הבעל'ט, שהוא יום הדין הבעל'ט (שם מיירי כשחל ר"ה להיות בשבת), שנזכה לפתוח את פינו בתפילות ותחנונים ביום הדין ויוציא "כאור משפטנו [בל"א עס זאל לעכטיג ווערען]. באור פניך תבהיקם (זמר כל מקדש) ר"ל לצורה העליונה, ע"ד בצלם אלקים עשה את האדם (בראשית ט, ו), ויזכה לרחמים ולאור פנים, לאור משפט, ע"ד שאמרו חז"ל (ויק"ר כא, ג) אורי ברה, ועי"ז אנו מבקשים אח"כ לישועה, על דרשת דרשת חז"ל (שם) וישעי ביוה"כ, ר"ל שנדע מה לבקש, ולהתפלל על רעיונות טובות, ולהפוך הדינים לרחמים, ע"כ דבריו הקדושים.

שבת קודש בצל כנפיק יחסיון

הרה"ק רבי צבי הירש הלוי סגל, מבני היכלא של הרה"ק רבי מנחם מענדל מויטבסק זי"ע ומחפלא קדישא שעלתה עמו לארץ ישראל, בעליה הראשונה של תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע, היה נקרא בפי החסידים 'רבי צבי הירש הארקער'. צדיקי דורו הפליגו בחשיבותו, והעידו עליו שבשבת קודש היה זוכה לרוח הקודש צלולה ולהארת שבת קודש במדה יתירה.

כשביקר פעם אצל הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיבז' זי"ע, קיבל אותו בחביבות יתירה ואמר אחר כך לאנשיו בהצביעו עליו: "יהודים אלה מאירים לנו את הגן עדן בליל שבת", כוונתו על רבי צבי הירש וכל החבורה קדישא של רבי אברהם מקאליסק זי"ע בטבריה.

בכתבי רבי משה מידנר זצ"ל מובא בשם צדיקים, שרבי צבי הירש זכה להארת שבת במדה יתירה, וזכה להרגיש בכל שבת כאילו עדיין לא היתה שבת מעולם ולא תהיה יותר שבת כזו, כאותה ההגדרה שאמר הקוברינער זי"ע על רבי מגדל מויטבסק, שאצלו היתה כל שבת בבחינה זו, שלא היתה ולא תהיה עוד שבת לעולם.

פעם חלה רבי צבי הירש ונטה למות רח"ל, נתגלו אליו שני צדיקים מחבריו, שכבר היו בעולם העליון, וסיפרו לו כמה טוב להם בגן עדן ביחד עם רבם, הרבי ר' מענדל, הם פנו אליו בהצעה: "בוא אתנו ונביא גם אותך למחיצת רבינו, מה יש לך עוד לעשות בעולם השפל?!"

לימים, כשהבריא, סיפר רבי צבי הירש שלשמע הדברים הוא התיישב בדעתו וחשב כי אולי כדאי להצטרף אליהם, אך כשנזכר בשבתות המאירות שיש לו כאן, בעולם הזה, ולא ימצא כמותם אף בעולם העליון, דחה את הצעתם, וכעבור זמן הוא הבריא...

אם נשכיל לדעת שהשבת קודש הבעל"ט 'פרשת נצבים' היא באמת השבת האחרונה של השנה, לעולם כבר לא יהיה לנו "שבת של תשפ"ו..."! וזו היא ההזדמנות האחרונה להמשיך עלינו את כל השפע קודש מקדושת השבתות של תשפ"ו, או אז נזכה גם אנחנו להבריא בכריאות הנפש והנשמה, ולהכין עצמנו לקראת ראש השנה "עס זאל לעכטיג ווערען...!", ומה"אור פניך תבהיקם" של שבת קודש נזכה לאשרי העם יודעי תרועה ה' "באור פניך יהלכון..."! ס'וועט זיין א' לעכטיגע יאר בכל המובנים... ונזכה ללכת כל השנה לאורם הזך והבהיר של קדושת הימים הבעל"ט.

החכם עיניו בראשו

בשבת שובת שנת תרנ"ה (השבת שובת הראשונה בזמן נשיאותו של הישמח ישראל זי"ע) כאשר נכנס כ"ק מרן רבינו הישמח ישראל לבילי ש"ק כדרכו בקודש לאחר עריכת שוה"ט אל בתי גוואי עם סגל חבורת בני העליה, התחיל לדבר מהירושלמי [כדרכו בקודש בשנה הראשונה לנשיאותו]: "כל האומר דבר בשם אומרה יראה כאילו בעל השמועה עומד לנגדו", ואמר בענוותנותו הגדולה, שמהירושלמי הנזכר אנו מדברים בכל פעם, ובלי זה איך מצאתי את עצמי, פחות ערך, לדבר דברי תורה לפני קהילה קדושה, ובפרט לאמור דברים שיצאו מפי אבי אדומ"ר צוקללה"ה זי"ע בקדושה ובטהרה, אעפ"כ זאת אשיב אל לבי, שהרי אומרים בשם צדיקים... ואז המשיך לומר הרבה דברים נשגבים ורמים. בין הדברים אמר שם פירוש על הפסוק: 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם'. לטהר, מלשון אור, מלשון שרגא בטיהרא, להיות מאיר עליכם אור התשובה על המזיד, ועל ידי זה, מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו, תהיו מוארים שלא תכשלו בשום חטא שוגג...!, כדכתיב ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום, דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו, וכתבי: "הכסיל בחושך הולך, אבל **החכם עיניו בראשו**..."! ע"כ היו דבריו הק'.

כאמור רבינו הישמח ישראל זי"ע אמר את הדברים האלו בחדרו הפנימי לבני העליה, אך גם לנו יש מה ללמוד מזה, ובפרט על פי האמור לעיל מדבריו הקדושים, שבכוח האור של שבת קודש נזכה ל"אורי בראש בשנה - וישעי ביה"כ...", ולאור זה ניסע ונלך כל השנה כולה, בתנאי שיהיה **החכם עיניו בראשו** --- להשתדל בשבת זו להאיר את הימים הבעל"ט, וחייב אדם לומר בלשון רבו... כדאי לשנן לעצמנו בלשונו הטהור של רבינו את תפקידנו בשבת זו: **"עס זאל לעכטיג ווערן..."!**

תקעו בחודש שופר---בהתחדשות

לא רק השבת צריך להיות בהתחדשות, בהרגשה שמעולם לא היה שבת ולעולם גם לא תחזור השבת, אלא גם הראש השנה שלנו צריך להיות באופן כזה, אנחנו מקבלים עכשיו ראש השנה שלא היה כמוהו מעולם ולא יהיה עוד...

בשבת קודש פרשת נצבים שנת תר"נ ישב כ"ק מרן רבינו השרף האדמו"ר הזקן זי"ע בשולחנו הטהור ביום שבת קודש, ואמר בשם הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, על הפסוק: 'תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגנו'. שהתקיעה בשופר של ר"ה צריכה להיות בהתחדשות כל כך כאילו היה החג מכוסה עד עכשיו והיום ניתן לנו, והוא כעת חדש לגמרי, 'כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב'. שאם ידמה לאדם שהיום טוב של ר"ה כבר היה, ואינה דבר חדש, על ידי זה לא יתפעל כל מקדושת היום ומתקיעת שופר, ויהיה בעיניו כמצוות אנשים מלומדה, אז ח"ו יכול לצמוח מזה משפט לאלוקי יעקב, והרי אנחנו צריכים לעורר רחמים ולא משפט, עכ"ד המגיד ז"ל.

והמשיך רבינו הזקן ואמר: שזה נרמז בפרשה זו: 'אתם נצבים היום כולכם לפני ה'א'. **הכתוב מזכיר אותנו כאשר יום ר"ה בעוד איזה ימים, תהיו אתם נצבים היום** --- היום דא ר"ה, והיום דא התחדשות, כאמור; אשר אנכי מצוך היום, ודרשו חז"ל שיהיו בעיניכם כל יום כחדשים כאילו היום נתנו.

מבין השיטין למדנו מדבריו הקדושים; שבלי התחדשות לא נתפעל לא מראש השנה ולא מהתקיעות ח"ו,

וכאן הבן שואל:

געוואלד ! וואס טוט מען?, מה צריך לעשות בשביל לצאת מהשאננות הזאת...???

להלן יבואר בס"ד עומק הכוונה בזה.

ונתנה תוקף קדושת היום כי הוא נורא ואיום!

כ"ק מרן האדמו"ר הגה"ק הרבי ר' שרגא פייביל מגריצא זי"ע אמר פעם אחת לפני התקיעות ברעש גדול, על הפיוט 'ונתנה תוקף קדושת היום': קדושת היום היא בלי גבול, וההשגה בקדושת היום היא רק לפי הכלי שיכול לקבל. לפני דרי מטה, בני אדם, צריכים להאריך עד שיתפעלו ויתעוררו מקדושת היום, להגיד כי הוא נורא ואיום ובו תנשא מלכותך ויכון בחדס כסאך וכו', הוא דיין ומוכיח וכו', וכותב וחותרם וכו', ובשופר גדול יתקע וכו', אבל המלאכים יחפזו וחיל ורעד יאחזון, באם יאמר לפניהם רק התיבות הללו **"הנה יום הדין...!"** זה מספיק בשבילם שיבואו להתפעלות היותר גדולה!!!

אנחנו צריכים כאמור לדבר הרבה

כ"ק מרן רבינו ה'אמרי מנחם זי"ע מתנה לנו בדברים ברורים ונשגבים את 'תוקף קדושת היום', ומתוך דבריו הק' אפשר להבין מאד עד כמה 'הוא נורא ואיום...', הנושא העיקרי והיחידי שצריך

לתפוס את מוחו של האדם ביום זה, וצריכים להשקיע בזה את כל הכוח והמוח הוא; 'כי בו תגשא מלכותך' --- יום המלכה..., ביום זה אנחנו צריכים להיות עסוקים אך ורק בדבר אחד ויחיד: "חידוש המלוכה של מלך מלכי המלכים על ידי קבלת עול מלכות שמים!", על ידי זה נזכה ש'יכון בחסד כסאך' לחסדים ורחמים מרובים בשנה טובה ומבורכת.

אין שמחה כהתרת הספיקות

רבים וטובים מתחבטים ומתלבטים בשאלה קשה מאד, הנה מצד אחד ראש השנה הוא יום הדין לכל באי עולם, ומי לא נפקד כהיום הזה, וזכר כל היצור בא לפני השי"ת מחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש, כל מחשבה לא טובה אפילו דקה מן הדקה ובודאי דיבור ומעשה, על כל אלה יביא אלקים במשפט, ולפניו עומדים מליצי יושר שנבראו ממצותיו של אדם, להמליץ עליו טוב, אבל למולם עומדים גם מקטרגים שנבראו ממעשים לא רצויים..., ובראשם שטן המשחית שכל השנה יורד אלינו ומסטיין, ובר"ה עולה ומקטרג רח"ל. ואם דוד המלך ע"ה אומר (תהלים קיט): 'סמר מפחדך בשרי וממשפטיך יראתי', אגן מה נענה אבתריה. אדם שאין לו פחד הדין לרוב הוא בגלל אחד משני סיבות, ולפעמים שניהם יחד. או שהוא קטן מדאי להבין את משמעות יום הדין, את משמעות היום, שכל חייו וחיי משפחתו, וכל מאורעות השנה מקטן ועד גדול תלויים מנגד אם לטוב או ל.... ה". או שהוא חרש ועוור שאינו שומע ורואה מה שקורה סביבתו, כמאמר הכתוב השיגוני עוונותי ולא יכולתי לראות', ואין צורך להאריך בזה.

ואילו מצד שני יש כאן דבר פלא שלכאורה אינו מובן כלל, מדוע אנשי כנסת הגדולה ואחריהם הראשונים שחיברו לנו את התפילות והפיוטים לימים הנוראים, כמעט שאינם מתייחסים לזה כלל, כאשר נפתח את המחזור, לא נראה כמעט כלום על ענין המשפט והדין, רוב המחזור מיוסד על עניני מלכות שמים והמלכת מלך מלכי העולם על כל העולם כולו, הבקשה העיקרית שחוזרת על עצמה בכל התפילה היא: **מלוך על כל העולם, ותמלוך אתה ה' לבדך, ויאתיו כל לעבדך** וכו'. מדוע לא תיקנו לבקש על בני חיי אריכא ומזוני רויחא ועל כל מאורעות השנה התלויות ועומדות במשפט היום,

זאת ועוד אחרת, כאשר נחמיה ועזרא הסופר ראו בראש השנה את העם שהתחילו לחזור מבבל לארץ ישראל שהם חרדים בחרדת הדין ועצבים ממצבם השפל, ואינם מוצאים מרגוע לנפשם, אמר להם עזרא (נחמיה ח, ט-י): **'היום קדש הוא לה' אלקיכם אל תתאבלו ואל תבכו... לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו'**. והא גם מוסיף להם הסבר על כך: **"כי קדוש היום לאדנינו...!"** ס'איז א הייליגע טאג! הרי ראש השנה היום, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים..., לכן תחגגו במעדנים וממתקים.

געוואלד! נכון שאלו"ר ר"ת; א"ש ל'רעהו ו'מתנות ל'אביונים. אבל תשרי בכלל ור"ה בפרט אינם פורים, ועל איזה משלוח מנות מדבר כאן עזרא?.

כמו כן אנחנו, אנו נראים לכאורה כהפכפכים - ואדישים עם כל מה שקורה איתנו!, רק לפני כמה ימים צעקנו בביהמ"ד בסליחות של מוצאי מנוחה; **זוחלים ורועדים מיום בואך...** בערב ראש השנה אנחנו קמים כמעט בעלות השחר לצעוק ולהתחנן לפני מלך מלכי המלכים; **אל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי!,** כי אנו יודעים את האמת שאין לנו שום סיכוי להצליח מצד עצמינו...! וכודאי שזה לא היה מהשפה ולחוץ, כי במעמקי הלב יש באמת פחד וחרדת הדין... ואיך יתכן א"כ שכאשר מגיע סוף סוף היום הנורא המחריד והמפחיד, לובשים בגדים חדשים וגאים, מסתפרים ומכבסים לכבוד היום הנורא, ומכריזים בקול רם ובשמחת הלב; **"ברוך... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה ???!..."**

אמרו לפני מלכויות - כדי שתמליכוני עליכם

כדי להבין את כל הנ"ל (ועוד כמה דברים שלא הובאו מפני קוצר המצע), יש להבין את יסוד המהות של ראש השנה בכלל, והעבודה הנדרשת מאיתנו ביום זה בפרט, [למרות שיש הרבה להאריך בהם, נבאר בקצרה על פי תמצית מאמרי רבינו זי"ע בעניני ר"ה ושופר בכלל ומאמר השבועי בפרט, והרוצה להבין את עומק הדברים, ישתדל להתעמק בדבה"ק וימצא נחת...].

בגמרא ר"ה (לד:): אמר רבה: אמר הקב"ה - אמרו לפני בראש השנה מלכויות זכרונות שופרות, **"מלכויות כדי שתמליכוני עליכם"**. הנה נצטוונו בזה להמליך את הקב"ה עלינו ועל כל העולם כולו. והענין בזה, כי למרות שאין הקב"ה צריך שאנחנו נמליכו, שהרי הוא אדון העולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא, וגם אחרי כאלות הכל לבדו ימלוך נורא, בשונה ממלך בו"ד שאינו מלך בלא עם, הקב"ה השלם בכל מיני השלימות ולא נמצא בו שום חסרון כלל הוא מלך גם בלא עם, 'אני ה' לא שנית' - אין בו שום שינוי כלל, והוא ישאר בשלימותו ולא יחסר לו מאומה בין אם יהיה לו עם ובין אם לא יהיה לו עם.

בדבר אחד ויחיד יש הבדל רב בין אם יש לו להקב"ה עם ובין אם אין לו עם (ושבו, לא בגלל שחסר לו ח"ו משהו במלכותו, אלא בגלל שכן ייסד המלך - כך עלתה ברצונו ית"ש), ובהקדם מה שמפרש הגר"א זצ"ל את הפסוק: **'כי להוי"ה המלוכה ומושל בגויים'**, מלכותו יתברך מתייחסת לישראל בלבד, ואילו על כל אמות העולם הקב"ה הוא בבחינת מושל, וההבדל ביניהם הוא כי המלך מולך על העם ברצונם, שהם מקבלים את מלכותו עליהם, ומוכנים לקיים את כל אשר יורה ויצוה להם. משא"כ מושל פירושו שלמרות שהעם אינו מוכן לקבל את המלך כמלך, עכ"ז הוא מושל עליהם בעל כרחם. הקב"ה אינו רוצה להיות מושל העולם, אלא מלך העולם, ולזה צריך אנשים נאמנים למלך שימליכו אותו בכל העולם.

זכרונות כרי שיעלה זכרונכם לפני לטובה --- זה היום תחילת מעשיך

המלכת המלך היא עבודה תמידית הנדרשת מהאדם יום יום, אלא שיש דבר מיוחד בראש השנה שאין בכל השנה, ביום זה חוזר העולם למצבו הראשון בראשית הבריאה, ביום זה נברא אדם הראשון, ולכן נקרא היום הזה 'תחילת מעשיך' כמו שאנו אומרים בתפילה: **"זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון"**, ולמרות שזה היה ביום השישי לבריה, זה נקרא 'יום ראשון' כי האדם הוא תכלית הבריאה, כיון שהאדם נברא לכבודו ית' לגילוי מלכותו ית"ש, ורק האדם יכול להמשיך את מלכותו ית"ש בעולם. ובאותו יום ראשון - א' בתשרי המליך אדם הראשון את הקב"ה על עצמו ועל כל הבריאה כולה, עד ששרו כולם את שיר של יום **"ה' מלך גאות לבש... נכון כסאך מאז מעולם אתה..."**

כמו כן בכל שנה בהגיע יום א' בתשרי חוזר אותו אור לעולם האור של תחילת מעשיך, האור שמאיר על העולם לפני שהמליכו עלינו את מלכות שמים, ובכל רגע יכול לחזור לתוהו ובוהו, לכן מבקש הקב"ה מאתנו להחזיר לו את כבוד מלכותו ולהמליכו עלינו ועל כל העולם - זכרון ליום ראשון, לעורר בזכרונינו את אותו ההמלכה של יום ראשון - בתחילת מעשי הבריאה על ידי אדה"ר קודם החטא.

מעתה מובן מדוע כל התפילות שתקנו חז"ל הם בעיקר על מלכות שמים, כי זהו עיקר ותוכן מהות עבודת היום להמליך את הקב"ה, כאשר האב ובנו עומדים למשפט, כל בן משכיל מבין שכרגע הוא צריך לשכוח מעצמו ולדאוג אך ורק על אביו שיעבור את המשפט בשלום...!, והכתוב צווה ואומר: **"כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב"**. חוק הוא לישנא דמזוני, ואומר הכתוב למרות שאני יודע 'כי חוק לישראל' שאתה צריך פרנסה - פרנסת הגוף והנפש..., אבל כרגע הוא גם 'משפט לאלוקי יעקב' כביכול כביכול מלך מלכי המלכים עומד גם למשפט, עד כמה תגלה ותראה מלכותו ית', עכשיו תשכח מעצמך, עכשיו תתחנן ותבקש ממעמקי הלב **"ותמלוך אתה הוא ה"א מהרה לבדך..., מלוך על כל העולם כולו בכבודך..., וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך --- אפילו באותם מקומות שעד היום הם רק בבחינת ומלכותו בכל משלה --- רק משילות ולא מלכות, אין אנו רוצים בכך, אלא רצוננו שתהיה מבורך בפי כל ותהיה מלך על כל הארץ --- המלך הקדוש"**.

כאשר כל מחשבותינו הוא להמליך את הקב"ה, ממילא יבואו עלינו כל הברכות האמורות ומשולשות בתורה, וכמו שכתב קדוש ה' הרמח"ל בספרו (מאמר החכמה): **"ביום ראש השנה האדון ברוך הוא עומד כביכול בבחינת מלך על עולמו, על כן הנה השעה הראויה להתפלל לפניו שיגלה מלכותו לגמרי בעולם... כי כל זה תקפנו וכל טובתנו..."**

ועל זה כותב בעל 'אור המאיר' זי"ע: "ואין לך חייך מתוק מזה, שהאדון ה' צבאות מבקש כזאת מידינו, לאמור לפניו מלכויות וזכרונות, כדי שתבוא זכרונכם לפני לטובה, 'ונמצא כל עצמו יתברך דורש טובותינו להטיב לנו באחריתנו! ..."

לפי"ז מובן היטב מדוע צוה עזרא לאנשי בבל -- אל תתאבלו ואל תבכו, היום זה לא היום שאנחנו דואגים על עצמנו, היום אנחנו רק מבקשים על כבוד מלכות שמים, "יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, לפניך ה' א יכרעו ויפולו ולכבוד שמך יקר יתנו ויקבלו כולם את עול מלכותך ותמלוך עליהם מהרה כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד...".

וכאשר כל מבוקשכם הוא רק מלכות שמים אין לכם מה לדאוג כלל, 'כי חדות ה' היא מעוזכם', השמחה שאתם משמחים את הקב"ה ועושים רצונו ב- אמרו לפני מלכויות וזכרונות, היא המעוז והחוזק שלכם לכל השנה, הן בגשמיות שלא יחסר לכם כל טוב, והן ברוחניות, כפי מה שמבואר בספרים הקדושים, שעל ידי המלכת וקבלת עול מלכות שמים בראש השנה, מקבלים חיזוק לכל השנה, כאשר מגיע לאדם נסיונות ומלחמת היצר, ויש בידו הבחירה או להיכנע לסט"א ולעשות מה שהיצה"ר מפתהו ח"ו... או להיכנע להקב"ה ולקבל עליו עול מלכות שמים ולעשות רק רצונו ית"ש בלבב שלם, אזי כפי הקבלת עול מלכות שמים שלו בר"ה בלי היסח הדעת, בניצול כל המ"ח שעות של שני הימים בח"ם לבו בקרבו להשי"ת - אך ורק לקבלת עומ"ש, כפי זה יזכה להתגבר כל השנה על כל הפיתויים והנסיונות (עייין על זה באריכות נפלאה במאור ושמש במאמרי ר"ה).

ומה אנחנו עושים בשביל זה?, הדבר הראשון הוא להמליכו עלינו... איך ובמה?.

ה מ ל ך ...

אחרי שאנחנו ממליכים אותו למלך עלינו, מגיע כוונה נוספת בצעקת המלך, להמליכו על כל העולם כולו, וזאת על ידי הכוונה המיוחדת שכתב כ"ק מרן רבינו ה'אמונת משה' זי"ע (ר"ה יום א אות יד) בשנת תשל"ג, בשנת האחרונה עלי אדמות, והיא בבחינת צוואה לדורות, מה שצריכים הש"ץ והקהל לכוון בצעקת 'המלך'... וכך כותב בלשון קדשו:

נ"ל לומר בדרך אפשר ענין מה שצועקים בראש השנה המלך, על פי מה דאיתא בספה"ק דודאים בשדה מהרה"ק הרבי רבי ראובן הלוי הורוויץ זצלה"ה זי"ע מזארנאוואצא (פר' ראה) על מה שאנו אומרים (תפילת העמידה) השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה, הרמז ליצר הרע ויצר טוב (עי' ברכות סא:), 'השיבה' שיהיה היצר טוב מלך והיצר הרע עבד כמו קודם החטא, 'זהסר ממנו יגון ואנחה' של המלחמה כבידה שיש לנו, מלחמת היצה"ר ותחבולותיו, 'ומלוך עלינו אתה ה' לבדך', ר"ל שלא יהיה היצר הרע עלינו למלך רק אתה לבדך, והבן.

"וזה י"ל הענין שצועקים בר"ה המלך בקול רם, כי ר"ה הוא זמן תשובה, שכולם עושים תשובה ומשליכים מעל עצמם עבדות היצה"ר ומקבלים על עצמם לעבוד למלך מלכי המלכים הקב"ה, וזהו שצועקים 'המלך', כלומר מהיום והלאה אתה המלך, אתה לבדך ולא היצר הרע...!"

..."ונראה לדעתי השפלה דזהו שאומר השליח צבור וצועק המלך, דעו שהמלך נמצא אלא שנסתר, ועל ידי אמירה זו נתגלה ההסתר, ואין כאן הסתר כלל, 'וזה צריכים השליח צבור וכל המתפללים לכונן... ולא שיעלה ח"ו בעיני הש"ץ כוונות אחרות, דאזי נותן כח לסט"א ר"ל ומוליד קליפות רח"ל, אלא שידע שכל שליחותו הוא לגלות ההסתר ואזי נזכה לגמר חתימה טובה, אכ"ר...!"

אין זה סותר למה שהאדם רשאי - ואף צריך לבקש בכלל כל ישראל את מבוקשו וכל די מחסורו אשר יחסר לו, אבל כל זה בתנאי שהוא מכון בזה לצורך התגלות וקבלת עול מלכות שמים, שיוכל עי"ז לעבוד את הבורא ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, וכפי שכותב מרן רבינו זי"ע בפרשת לך לך אות ב בלשונו הטהור:

"...ועל דרך זה הוא הביאור במה שנמצא בתיקונים (תיקון כב) תרעומת על אלו האנשים שמבקשים צרכיהם בימים הנוראים, דצווחין בצלותין ככלבים הב הב, הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחיי, כתבנו לחיים, ואינן עזי נפש ככלבים. ולכאורה קשה הלא נוסח התפילה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה הוא כך, זכרנו לחיים וכו', בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה וכו', ועוד כיוצא בזה, ואיך יסדו אנשי כנסת הגדולה כן, אמנם הענין הוא כי באמת כאשר התפילה היא עבור הגשם בפני עצמו, אזי הוא ככלבין דצווחין הב הב, ובוודאי לא טוב הוא, "אבל עיקר הבקשה הרצויה היא שנזכה לחיים טובים ולברכה ושלוש ופרנסה טובה רק בכדי שעי"ז נוכל לעבדו יתברך כראוי מתוך הרחבת הדעת, ותפילה כזו בוודאי רצויה ומקובלת היא ואינה תפילה גשמית כלל..." ומזה מוסר השכל לכל איש לחזק עצמו במדה זו, להתפלל ולהשתדל בעניני הגשם רק לצורך עבודת השי"ת, בבחי' אל הארץ אשר אראך, שיהיה רק אמצעי לתורה ומצוות, ואל יאמר האדם מי אנכי שאעבוד את השי"ת במדריגה זו, כי כבר כתב הרמב"ם ז"ל (תשובה ה, ב) שאין הדבר כן אלא כל אדם ראוי להיות צדיק כמשה רבינו ע"ה, "ובוודאי יוכל לבוא למדריגה זו, וצריך שיהיה על כל פנים חפצו ורצונו ומשאת נפשו לבוא לזה...!"

כאן אנחנו מגיעים לחלק השני בפסגת העבודה של ראש השנה. ובהמשך למה שנתבאר, הרי השופר הוא חלק מהמלכויות וזכרונות, כלומר המלכת מלכות שמים והעלאת הזכרונות של 'זה היום תחילת מעשיך', לא תהיה בשלימות ללא השופר, כי עיקר ההמלכה היא הכנעת הלב וההתבטלות לרצון הבור"ה בתכלית הביטול, לבטל את כל רצונותיו ותאוותיו אך ורק לרצון השי"ת, וזהו סגולת השופר שיש לנו מהאיל של אברהם אבינו בעקדתו של יצחק אבינו, כאשר שניהם מבטלים את כל מציאותם לגמרי לרצון השי"ת בלי שום שאלות וספיקות.

ועוד יש בסגולת השופר לעורר זכרון קבלת עול מלכות שמים עלינו לטובה, כמו שכתב הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע סניגורן ומליצן טוב של ישראל בספרו הקדוש 'קדושת לוי' (מאמרי ר"ה ד"ה בחצוצרות וקול שופר), וזל"ק:

בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. (תהלים צח, ו). נבוא לבאר על דרך משל ומליצה, למלך בשר ודם שנסע ליער גדול להשתעשע ולקבל תענוג מציודות חיות ועופות, עד שבא לעמק היער ולא מצא את דרך המלך הנכון והישר לשוב לביתו, וראה ביער אנשי כפרים ושאל אותם על הדרך ולא הכירו את המלך ולא ידעו מה להשיב לו, כי מעולם לא ידעו את דרך המלך הגדול הנכון והישר.

עד שמצא איש חכם ונבון ושאלו על הדרך, והחכם הבין שזהו המלך, ונזדעזע לאחוריו ושמע תיכף לרצונו ויראהו את הדרך, כי מרוב חכמתו ידע את דרך המלך הנכון והישר, ויולך את המלך לבית המלוכה והושיבו על כסא ממלכתו. וימצא האיש ההוא חן בעיני המלך מאד, וינשאהו מכל שרי המלוכה, והלביש את האיש ההוא בגדים יקרים, ואת בגדיו שהיו עליו צוה להכניס לבית גנזיו.

ויהי אחרי ימים רבים חטא אותו איש להמלך, ויקצוף עליו המלך ויצו לשריו היושבים ראשונה במלכות לשפוט אותו האיש, כדין העובר על מצות המלך. ויצר להאיש מאד, כי ידע כי משפטו יהיה חרוץ לרע לו על דבר אשר חטא נגד המלך. ויפול לפני המלך, ויבקש על נפשו ויתחנן לו, שקודם שיצא דבר המשפט ימלא שאלתו בדבר אחד, להלביש אותו בגדיו הראשונים שלו בשעה שהולך את המלך מהיער, וישא לו המלך לדבר ההוא. ויהי כאשר הלביש אותו האיש את הבגדים הנ"ל, זכר המלך את גודל החסד אשר עשה עמו אותו האיש אשר החזיר אותו לבית המלוכה ויושיבהו על כסא ממלכתו, ויכמרו רחמיו וימצא חן וחסד לפניו והעביר את חטאתו מלפניו והשיבו על כנו.

הנה ככל המשל הנ"ל כמו כן אנחנו עמו בית ישראל, בשעת מתן תורה אשר החזיר הקדוש ברוך הוא על כל אומה ולשון שיקבלו את התורה ולא רצו, ואנחנו עמו בית ישראל קבלנו את התורה בשמחה ותענוג גדול עד אשר קדמנו נעשה לנשמע וקבלנו עלינו עול מלכות שמים, והמלכנו אותו

למלך עלינו וקבלנו מצותיו ותורתו הקדושה. ועתה פשענו ומרדנו נגדו. ובראש השנה יראים אנחנו מיום הדין אשר בא במשפט על כל נעלם, ולכל איש ואיש נקצב משפטו כפי מעשיו. לכן אנחנו תוקעין בשופר ומלבישין אנחנו אותנו באותו הלבוש שהיה במתן תורה שקבלנו את התורה והמלכנו אותו בשופר כמו שכתוב (שמות יט, ט) ויהי קול השופר הולך וחזק מאד כו', והוא כדי שיזכור לנו מזה הזכות וימחול לנו על כל עוונותינו ופשעינו, ויפטרנו מן הדין, ויכתבנו לאלתר לחיים ארוכים וטובים, אמן כן יהי רצון:

וכאן הבן שואל, מי יעלה לנו השמימה?

אם יעלה על דעת כל דהוא לשאול, למה תרבה לדבר גבוה? הלא הם מדריגות גדולות שאנחנו רחוקים מהם....

לזאת יש לדעת, ראשית, אם רבינו זי"ע כתב את זה לנו בספרו הרי שהוא כתב את הדברים מתוך אמונה שאנחנו יכולים - וחייבים לעמוד בהם, וכל הטענה אינה אלא מצד היצר הרע הרוצה להחליש את האדם ואינו נותן לו את האפשרות להתחדש בר"ה בעבודה חדשה - והנהגה חדשה. וכבר הבאנו לעיל מדברי רבינו זי"ע בפרשת לך לך: **"ואל יאמר האדם מי אנכי שאעבוד את השי"ת במדריגה זו, כי...בוודאי יוכל לבוא למדריגה זו, וצריך שיהיה על כל פנים חפצו ורצונו ומשאת נפשו לבוא לזה.... !. שנית, רבינו זי"ע חשב גם על מחשבות אלו, ולכן נתן לנו עצה נאמנה איך נוכל גם אנחנו להתחבר בעבודה גדולה זו, והוא הענין של אהבת ריעים והתחברות באגודה אחת, שזהו הדבר המסוגל ביותר לקבלת עול מלכות שמים.**

להבנת עומק הענין נקדים לזה מעשה נורא:

כ"ק הרבי מבלוז'וב זי"ע, היה הדמות הרוחנית המחזקת והמעודדת לכל היהודים הדוויים שבמחנה הכפיה, בדרגש של הרבי שכב יהודי, חשמלאי במקצועו, מרקע חרדי שרשי, שבצעירותו פרק מעליו את עול התורה, ימים רבים ניהל החשמלאי עם הרבי ויכוחים סוערים סביב נושא האמונה וההשגחה.

כדרכם, נהגו הנאצים הארורים ימ"ש להוסיף על ההתעללות השגרתית התעללות מזדמנת... הם לא הסתפקו ברצח גופם של היהודים אלא הוסיפו לקחת מהם את רוחם ונשמתם, בהתעללויות שונות ומשונות ובאכזריות נוראית כשהם עומדים מהצד ומתגלגלים מצחוק.

יום אחד הם ציוו על יהודי המחנה לחפור תעלה עמוקה ורחבה מאד סמוך למחנה, בסיום החפירה הועמדה מכונת ירייה לכיוון עומק התעלה, היהודים נצטוו לזנק מצדה האחד של התעלה אל צידה השני, והיה ואם לא עלה בידם לצלוח את המרחק ונפלו לתוך התעלה, מכונת הירייה שמה

קץ לחייהם, כל זאת לקול צחוקם השטני של חיות הטרף הנאציות, לדאבון לב רוב האסירים לא צלחו את הקפיצה ונהרגו במקום, הי"ד.

רגע לפני שהגיע תורו של הרבי לזנק, פנה אליו החשמלאי ואמר לו: "הרב שפירא, אתה כה חלוש ומיוסר, אל תנסה לקפוץ, הרי ברור שתיפול, הישאר כאן, או שתירד ישר למעמקי התעלה, ולפחות תסיים את חיך בכבוד, למה תתן לאותם חיות טרף ללעוג לך?" הרבי הזדעזע למשמע הדברים, ואמר: "חלילה! אנו כיהודים מצווים לעשות כל שביכולתנו לחיות. אם נזכה, נגיע לצד השני, ולא, לפחות ניסינו".

בהגיע תורו, זינק הרבי זינוק אדיר ו... הגיע אל הצד השני. החשמלאי זינק בעקבותיו וצלח גם הוא את הדרך לחיים. פרץ האיש בזעקה: "רבי קדוש! איך עשית זאת?".

ענה הרבי: "רגע לפני שזינקתי הרהרתי באבותי הקדושים מצוקי ארץ ואבות אבותיהם, קיבלתי על עצמי ללכת בדרכיהם הקדושים ולקדש שם שמים ברכים, וביקשתי מהם שיעתירו בעדי. בעודי מזנק, חשתי שאני מחזיק בשולי גלימתו של אבי הקדוש, ואבי מחזיק בשולי הדרתו של אביו, ואביו באביו, עד לכסא הכבוד. וכך בס"ד צלחתי את התעלה!..."

ואז פנה הרבי אל החשמלאי ושאל: "אך אתה, באיזו גלימה החזקת אתה?" "...אני, החזקתי בגלימתך" ענה החשמלאי!...

היהודי שזכה לחזור לצור מחצבתו סיפר, שיותר ממה שהתפעל משרשרת הנסים שהתחוללו עם הרבי במהלך שהותו במחנה, הוא התפעל מדבקתו של הרבי בדרכ אבותיו. פיו לא פסקו מלהודות לה' אפילו על הדברים הפעוטים ביותר גם כאשר הוא סבל נוראות בתוככי התופת והגיהנום, הוא האיר לכולם את הדרכ, חיזק לבבות שבורים והרבה בדברי אמונה, זי"ע הי"ד.

שולי הגלימה של רבותינו הקדושים מאלכסנדר זי"ע

כאמור כדי לבצע זינוק אדיר לחלושי דעת ותשושי כוח, אין דרך אחרת אלא כעצתו של הרבי מבלוז'וב זצ"ל, להתפס בשולי הגלימה של רבותינו הקדושים זי"ע, שהם החזיקו בשולי הגלימה של אבותיהם ורבותיהם הקדושים עד לכסא הכבוד... ולקבל על עצמנו ללכת בעקבותיהם!...

ומהי שולי הגלימה של רבוה"ק? "ויעשו כולם אגודה אחת" להתבטל אחד לשני בהכנעה ואהבה ולסבול אחד את השני ולקבלו כפי שהוא, ולחפש תמיד - במעשה דיבור ומחשבה את הקירבה ולא את הריחוק, את אהבה ולא את השנאה,

רבינו זי"ע מרבה לדבר במאמריו לר"ה בכלל ובמאמר הנוכחי בפרט על גודל החובה להתחבר

כולם כאחד לאגודה אחת, שזהו ענין העבודה בראש השנה בכלל ובמצות שופר בפרט, לזאת ראינו לנכון להביא מה שכתב רבינו בפרשת בראשית אות ה בלהבת אש קודש דברים כדורבנות - ובהוראה ברורה איך לזכות לאחדות ואהבת ריעים ע"י התחזקות בלימוד ספרי רבוה"ק:

זאת כאשר רואים שיש ח"ו פירוד לבבות, ודאי החסרון הוא מפני שאין לומדים ספרי רבוה"ק המלמדים דרכי החסידות, וצריך לדעת כי כמו שאיש צבא אינו יכול להיקרא איש צבא עד שילמד אומנות הצבא, וכן כל אומן באומנותו, כך אי אפשר לו לאדם להיקרא חסיד עד שילמד אומנות החסידות, על כן אבקשם לטובתכם בין בגשמיות ובין ברוחניות, שיראה כל אחד לפרוק מעצמו כל מיני הבלים ונגיעות, ותתאחדו כאיש אחד בלב אחד לקבוע יחדיו לימוד תורת החסידות בספרי רבותינו הקדושים זי"ע.

ובמאמרו לראש השנה אות יב הוסיף הבטחה רבה על זה:

על כן אברכים האהובים עלי כנפשי ובחורי חמד שאני חפץ בטובתם, התחברו יחד באהבת ריעים שהוא עיקר אחד מעיקרי החסידות שלנו מאז ומקדם, ובטוח אני אשר בזכות זה ובזכות אבותינו רבותינו הקדושים תושעו בין בגשמיות ובין ברוחניות, בבני חיי ומזוני. בטוח אני ללא שום ספק שבלי פירוד לבבות תזכו לכל טוב ולגמר חתימה טובה, אמן כן יהי רצון.

"כוונת סוד התקיעות"

במאמריו לתפילה אות ג מבאר רבינו בהרחבה כי אהבת ריעים צריך להיות שיאהב את כל אחד מישראל בכל מצב שהוא מחמת שהוא בנו של מקום, ובזה מעורר רחמי שמים גם עליו באיזה מצב שהוא, שהרי הוא ג"כ בנו של מקום, ואז מתקבלת תפילתו לפני השי"ת. ומביא לזה מעשה רב מכ"ק מרן רבינו בעל ישמח ישראל זי"ע, וז"ל:

ובזה יבואר מעשה רב מדודי הק' מרן אדמו"ר בעל ישמח ישראל זצלה"ה זי"ע שבכל שנה ביקש ממנו הבעל תוקע בבית מדרשו שיאמר לו סוד התקיעות ולא אמר לו.

רק בשנה האחרונה של הבעל תוקע קרא לו ואמר:

עתה אגלה לך סוד התקיעות, שהוא לאהוב כל איש ישראל, ולא דוקא יהודי שמתפלל בכל יום, או יהודי שמתפלל עכ"פ בשבת, או שהולך לביהכנ"ס לכל הפחות ביום הכיפורים, זה אינו רבואת לאהוב אותו, אלא אפילו יהודי שלא שלמדוהו הוריו דת ישראל ואינו הולך להתפלל כלל, רק שביוהכ"פ בלכתו ברחוב רואה שכל החנויות סגורות, ושואל לפשר הדבר, ואומרים לו כי הוא

יום המשפט, אז ממחר לביתו ואומר לזוגתו לאשתו שהיום יום המשפט, ובזכרוננו איך שזקינו הלך להתפלל בזה היום, וגם הוא חפץ לילך.

אומרת לו אשתו עדיין לא בישלתי סעודת צהרים כי החנויות סגורות היום.

מיד לובש כלי ציד ורוכב על סוסו היערה וצד ארנבת רח"ל ומביא לאשתו לבשל על סעודת צהרים, כי אינו יודע שאסור לאכול, ואחרי האכילה מגלח עצמו, כי לא נאה ללכת לביהכנ"ס בלי להתגלח, ואז לוקח את אשתו ורוכב לביהכנ"ס.

כשבא לפני פתח ביהכנ"ס אומר: רבנו של עולם אתה יודע שאיני יודע להתפלל, כי לא למדוני הורי להתפלל, ולמה אכנס לביהכנ"ס, רבנו של עולם מודה אני לך על העבר והגני מבקש על העתיד, ושב לביתו, יהודי כזה ג"כ צריך לאהוב, זה הוא סוד התקיעות, ע"כ דבריו הק'.

היינו כי תקיעת שופר ענינה לעורר רחמים ורצון לפני השי"ת, ועל ידי אהבת ישראל, שאוהב כל איש ישראל, יהיה מי שיהיה, מחמת שהוא בנו של מקום, מעורר רחמי האב על הבנים כמו שנתבאר.

ומסיים רבינו בהוראה למעשה בזה:

על כן תאהבו אחד את חבריו ותחפצו לראות כ"א בטובת רעהו, אז בטח תתקבל תפילתכם ברחמים וברצון לפני השי"ת, אמן כן יהי רצון.

הרגע האחרון של השנה - עם הרגע הראשון של השנה החדשה

דברים נשגבים ומלהיבים עד למאד כתב הרה"ק החתם סופר זי"ע (דרשות ח"א דף א) על הרגעים האחרונים בשנה עם כניסתה של השנה החדשה הבעל"ט, וזה לשונו הקדוש:

...ומה שקורים לימים הנוראים בשם 'ימים הקדושים', וכדאיתא בעזרא 'כי קדוש היום', נראה לי ליתן רמז, כי אלול הם ימי רצון, עד שלעת ערב - ערב ראש השנה הוא 'רגע האחרון מימי אלול הם בתכלית הרצון, ומתחיל מיד כרגע יום ר"ה שהוא תכלית הדין, נמצא בכניסת השנה מתחברים רצון עם דין, והנה 'רצון דין' בגימטריא 'קדוש'!..." עכדה"ק.

הוי אומר שעזרא הסופר נתן את לימים אלו את השם 'קדוש' להורות בזה שאף אם אמנם הם ימי דין, אבל הם מלאים ברצון העליון, השנה החדשה מתחברת עם הרגע האחרון של אלול שהוא תכלית הרצון, וכידוע שתכלית הרצון הוא להטיב עם הבריות, 'ובימים הנוראים הקב"ה מתנהג כביכול בבחינת 'קדוש' שפירושו להכניס בתוך הדין אל כל הרצון הטוב להטיב עמנו, אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלקיו..."

ברגעים הנוראים והקדושים האלו הם הרגעים המתאימים ביותר לשפוך את נפשינו לאבינו שבשמים - אבינו אב הרחמן המרחם, הטוב והמטיב, הרוצה להיטיב לנו, את התפילה הנוראה שחיבר אחד מן האריות של תלמידי הרמב"ן רבינו אברהם ב"ר יצחק חזן, שבזמן שאנחנו נפרדים מהשנה שעברה, יראה ה' בעני עמו המצויים בעמק שפלות הגלות, ועדיין עומדים באמונתם, ועתה שכלתה השנה יכלו עמה גם הקללות שהיו בה,

הָקֵם מִשְׁפָּלוֹת לְרֹאשׁ מִמְלָכֶת / פִּי בָבוֹר גְּלוֹת נִפְשָׁה נִתְקָת / וְכָרֵם זָלוֹת לְכָה שׁוֹפְכֶת / בְּדָלִי דְלוֹת מִשְׁכָּנוֹתֶיהָ / תִּכְלֶה שָׁנָה וְקָלְלוֹתֶיהָ:

[וכתבו המקובלים בשם גורי האריז"ל, שיכוין באומרו "תכלה שנה וקללותיה" גם על החטאים והעוונות שעה אשר דינו עליהם ב'ארור'...]. וכאשר נכנסת השנה החדשה עלינו לטובה, יתחילו מעתה רק ברכותיה - בשנת גאולה וישועה לכלל ולפרט בכל העניים בגו"ר.

רחום וחנון ה'

הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זי"ע היה דרכו בקודש לספר מעשיות ומשלים שהיה נשמע כשחוק בעלמא, אבל בעומק כוונתו הק' רמז בזה לעינים גבוהים ורמים, באחד הפעמים סיפר:

שפעם אחת הגיע אליו יהודי עם הארץ אשר ביקש לפדות את בנו בכורו, וכנהוג שבפתיחת הדברים אומר אבי הבן לכהן, "זה בני בכורי והוא פטר רחם לאמו". ובהיותו עם הארץ שאינו מבין את תוכן המילים, קרא אותם כפי הבנתו, וכך אמר: זה בני כבודי פטר רחום וחנון (במקום רחם אמר רחום והוסיף מעצמו גם חנון).

שאל אותו רבי העניך. אמרת כבודי במקום בכורי אני מבין, כי האותיות כמעט דומות זו לזו, מפטר עשית פטר אני גם יכול להבין, כי גם תיבות אלו דומות זו לזו, וגם רחום במקום רחם מובן כנ"ל. אבל איך הגעת לחנון, הלא אין כאן שום מילה שאפשר לטעות בה?.

השיב לו אבי הבן: "אם הוא רחום ודאי שהוא גם חנון!..."

והרה"ק היה נוהג לספר זאת בהתלהבות כשהוא חוזר ואומר, אוי פאטער, אויב דו ביסט רחום, ביסטו אודאי אויך א חנון - אוי אבינו, אם אתה רחום בודאי שאתה גם חנון...

שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

כ"ק רבינו זי"ע הגיד לי פעם ביחוד, את דברי הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'בז' זי"ע על מה שאנו אומרים בליל שבת קודש (תפילת רבון העולמים) מודה אני לפניך ה"א ואלוקי אבותי על כל החסד אשר

עשית עמדי ואשר אתה עתיד לעשות עמי.... והקש"ה למה צריך להודות עכשיו על מה שהוא עתיד לעשות? והשיב כי יתכן שאולי לא אזכור בשעת מעשה להודות להשי"ת על חסדיו לכן מקדימים ואומרים הודאה גם על מה שאתה עתיד לעשות עמי.

ואמר לי רבינו זי"ע, שהעולם מכיר את המאמר רק עד כאן, אבל יש לזה המשך, והוא נורא מאד. שמיד כשאמר הר"ב את הדברים, נזדעזע והתחיל לבכות, ואמר: איך יתכן כזאת שיהודי מקבל חסד מהקב"ה ואינו זוכר להודות לו תיכף ומיד על זאת?!

לכן פירש ואמר כך: רבוש"ע אני כשלעצמי מודה לך על כל החסד אני מאמין באמונה שלמה, שכל מה שעשית עמדי הן לטוב והן למוטב, הכל הוא חסד ורחמים, אבל אני מבקש ממך, ואשר אתה עתיד לעשות עמי מהיום והלאה, שיהיו חסדים גלויים אשר גם כל בני ביתי שאינם במדרגה שלי, גם יראו שהכל הם חסדים טובים...

על כגון דא שמעתי מהגה"ק בעל השפע חיים מצאנז זי"ע שפירש את דברי המחבר שנוהגים ליקח תפוח מתוך בדבש ואומרים **שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה**. והקשה למה צריך גם תפוח מתוך וגם דבש, הרי התפוח מתוך גם בלי הדבש? ועוד מהו כפל הלשון שנה טובה ומתוקה?

והשיב, כי תפוח מתוך רק מי שאוכל אותו יודע שהוא מתוך, כי הוא מרגיש בפיו את המתקוה, אבל הרואה אותו לאכול את התפוח אינו יודע אם הוא מתוך או לא, אבל כשהוא רואה את הדבש נוטף מהתפוח הוא יודע בודאי שהתפוח מתוך מאד.

כמו כן אנו מבקשים על שנה טובה, אבל לא טובה כזו שרק המאמנים במדרגות גדולות יודעים ומרגישים את המתקוה, אלא שתהיה השנה טובה ומתוקה, שאפילו בעלי המדרגות הנמוכות ביותר יכירו וידעו כי היא מתוקה, ובלשונו הק': **ס' זאל רינען פון דעם די זיסקייט!...**

ולכן אנו מסיימים את התפילה באמונה חזקה ובתקוה גדולה:

חֲזַקוּ וְגִילוּ בִּי שֶׁד גָּמַר / לְצוּר הוֹחִילוּ בְּרִיתוֹ שֹׁמֵר / לָכֵם וְתַעֲלוּ לְצִיּוֹן וְאָמַר / סֵלוּ סֵלוּ מְסֻלּוֹתֶיהָ / תַּחֲלֵל שָׁנָה וּבְכֻלֹּתֶיהָ: ס' זאל רינען פון דעם די זיסקייט.

התעוררות לקריאת פרשת נצבים עם הנחמה השביעית

מובא בלבוש בסימן תכ"ח-ד שתמיד קורין פ' נצבים קודם ראש השנה לכן יש בה הרבה מענייני תשובה!

ובמטה אהרן מובא בשם הפרנקפורטר הרה"ק ר"י מסטאלין זי"ע שג"כ היא במעלה גדולה

יותר מר"ה! ובבית אהרן איתא ששבת קודש הוי בבחינה של "תחילה למקראי קודש" שהיא המשפיעה למועדים שהם "מקראי קודש" ומקבלים הקדושה מהשבת קודש שמקודם. וא"כ שבת קודש זו היא המשפיעה לראש השנה הבעל"ט! וכן איתא בבאר מים חיים (נצבים) שה כי מה שאמרו "כולם עוברין לפניו כבני מרון" - מתחיל כבר מש"ק זו - ולכן אתם נצבים היום - דא ראש השנה וכל השפעות ר"ה - מתחילים מש"ק פ' נצבים!

ולעיל הבאנו מדברי הישמח ישראל זי"ע שבשמירת שבת זו האחרונה אפשר לתקן ולרומם את כל שבתות השנה שעברה, וכן הוא בפרי צדיק בפרשה אות ב. ונמצא לפי"ז ששבת קודש זו כוללת שנתיים שלמות ובשנה הבעל"ט שהיא שנה מעוברת הרי ששבת זו יש בה כח של קרוב לשמונה מאות יום! הן תיקון כל שבתות השנה שכוללים ימות השבוע שאחריהם, והן שמשפיעה על ראש השנה שאחריה שכולל כל ימות השנה הבעל"ט.

בפרי צדיק לרצ"ה מצינו בכמה מקומות בפרשה (אות א'-ט'-י'-יא) ששבת זו היא ג"כ האחרונה מז' דנחמא. והיא כוללת את הדרגה הגדולה ביותר של כל הנחמות. שבו' הנחמות עד שבת זו היו בבחינה שהשי"ת הוא זה שמנחם את ישראל בנחמות. אבל נחמה דשבת זו (שהיא כנגד מידת המלכות) הוי כבר בחינה שלאחר הגאולה ובסיום הגלות (ולכן התוכחה שהיא בחינה בגלות כבר כלתה בשבת הקודמת "תכלה שנה וקללותיה") וכל אחד מישראל מרגיש כבר בעצמו את הנחמה משמחת הגאולה כמו שכתוב "כי בשמחה תצאון" ולכן בני" אומרים לבד "שוש אשיש בה" תגיל נפשי באלוקי". וכן מה שכתוב בפרשה "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם" היינו שכל אחד ואחד מישראל זוכה להיות מראה באצבע, כמו בקיעת ים סוף שאמר כל אחד "זה אלי"!

גוט שבת גוט שבת

א פריילעכע און א לעכטיגע לוסטיגע שבת,
מיט השלמות הנחמה פון שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי.
א גוט געבענטשע יאר און א פריילעכע יאר מיט אלע כוונות

שבת שלום ומבורך

שבת של תחל שנה וברכותיה

שבת של מה טוב ומה נעים שבת אחים יחד
שבת של הרמת קצה המטה ואז יתרומם כל המטה כולה
שבת של תפיסה ואחיזה בשולי הגלימה של רבותינו הקדושים זי"ע

לעילוי נשמות

זקני הרה"ח ר' מאיר דב"ר שמעון יצחק ז"ל רבניצר

נלב"ע י"א אדר

א"מ הרה"ח ר' בנימין ב"ר מאיר דב"ר רבניצר

נלב"ע ז' תשרי תשפ"א

א"מ האה"ח מרת בריינדל ב"ר אברהם ז"ל רבניצר

נלב"ע ב' ג' כסלו תשנ"ה

מו"ח הרה"ח ר' נתן נטע ב"ר שמעיה ז"ל שושיצקי

נלב"ע ט"ו מרחשון תשס"א

תנצ"ב.

